Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 110 (5459).
5 ИЮНЬ ПАЙШАНБА
1975 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ПИЛЛАКОРЛАРИНИНГ КАТТА ҒАЛАБАСИ

Тошкент областининг қишлоқ хўжалик меҳнатчилари беш йилликнинг якунловчи йили планларини барвақт бажариш ва КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, давлатга пилла топшириш тўққизинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарган эдилар, 3 июнь куни эса 1975 йил учун белгиланган халқ хўжалик планини адо этдилар.

Шу беш йиллик мобайнида 7700 тоннадан кўпроқ, яъни топшириққа нисбатан 110 процент миқдорида пилла топширилди, бу йил эса 1460,9 тонна қимматли хомашё олинди.

Давлатга пилла топшириш халқ хўжалик планини бажаришга Бекобод, Оққўрғон, Янгийўл, Бўка, Чиноз, Оржоникидзе, Қуйи Чирчиқ, Калинин, Пискент ва Ўрта Чирчиқ районларининг колхоз ва совхоз меҳнатчилари катта ҳисса қўшдилар.

Область пиллачилари беш йилликнинг якунловчи йили учун қабул қилинган социалистик мажбуриятлар ҳисобига пилла топширмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пилла топшириш планини бажарганликлари учун қуйидагилар область «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»ГА ёзиладилар:

Ўрта Чирчиқ райони (район партия комитетининг секретари **М. Эгамбердиев**, район ижроия комитетининг раиси, **А. Шосолихов**, район комсомол комитетининг секретари **Ю. Оймирзаев**, район касаба союз комитетининг раиси **В. Пак**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **Б. Умаров**). Район 117 ўрнига 117,3 тонна пилла топширган.

Пискент райони (район партия комитетининг секретари **С. Воҳидов**, район ижроия комитетининг раиси **М. Халилов**, район комсомол комитетининг секретари **А. Носиров**, район касаба союз комитетининг раиси **А. Гизатуллин**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **Б. Дадажонов**). Район 113 тонна ўрнига 113,1 тонна пилла топширган.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Ким Пен Хва номли колхоз (раиси **Тё Алексей**, партия ташкилотининг секретари **М. Маматхолиқов**). 9200 ўрнига 9327 килограмм пилла топширган.

Терешкова номли колхоз (раиси **У. Ҳасанова**, партия ташкилотининг секретари **А. Ҳайдаров**). 5600 килограмм ўрнига 5689 килограмм пилла топширган.

«Коммунизм» колхози (раиси **Х. Жиянбоев**, партия ташкилотининг секретари **Д. Хожибеков**). 4600 килограмм ўрнига 4644 килограмм пилла топширган.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Ленин номли колхоз (раиси **М. Рашидов**, партия ташкилотининг секретари **Н. Турсуметова**). 23000 ўрнига 24014 килограмм пилла топширган.

«Қибрай» совхози (директори **А. Ниёзметов**, партия ташкилотининг секретари **И. Измаилов**, ишчилар комитетининг раиси **М. Аҳмедов**). 2200 ўрнига 2356 килограмм пилла топширган.

БЎКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Кўкорол» совхози (директори **Х. Абдиев**, партия ташкилотининг секретари **А. Парсиев**). 400 килограмм ўрнига 410 килограмм пилла топширган.

ПИСКЕНТ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози (раиси **А. Аҳмедов**, партия ташкилотининг секретари **А. Абдураҳмонов**). 2300 килограмм ўрнига 2723 килограмм пилла топширган.

ЧИНОЗ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Энгельс номли колхоз (раиси **Э. Шамсиев**, партия ташкилотининг секретари **Е. Жантелеев**). 1200 килограмм ўрнига 1333 килограмм пилла топширган.

«Партия XXIV съезди» совхози (директори **Т. Эрназаров**, партия ташкилотининг секретари **А. Худойбердиев**, ишчилар комитетининг раиси **Ў. Бауров**). 3500 килограмм ўрнига 3502 килограмм пилла топширган.

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Жданов номли колхоз (раиси **Қ. Боймирзаев**, партия ташкилотининг секретари **Э. Холхўжаев**). 4460 килограмм ўрнига 4866 килограмм пилла топширган.

Н. Ниёзов номли колхоз (раиси **Ф. Мадалиев**, партия ташкилотининг секретари **Р. Жуманқулов**). 9000 килограмм ўрнига 9368 килограмм пилла топширган.

«Партия XXI съезди» колхози (раиси **М. Мараҳимов**, партия ташкилотининг секретари **Р. Деҳқонов**). 6970 килограмм ўрнига 7129 килограмм пилла топширган.

Калинин номли колхоз (раиси **Р. Отабоева**, партия ташкилотининг секретари **М. Давронов**). 13700 килограмм ўрнига 13877 килограмм пилла топширган.

«Интернационал» колхози (раиси **Шукри** ўғли **Мухтазар**, партия ташкилотининг секретари **И. Шек**). 5000 килограмм ўрнига 7129 килограмм пилла топширган.

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

Навоий номли колхоз (раиси **Б. Ғаниев**). 10290 килограмм ўрнига 11525 килограмм пилла топширган.

Калинин номли колхоз (раиси **А. Совғабоев**, партия ташкилотининг секретари **У. Музаффаров**). 3390 килограмм ўрнига 3403 килограмм пилла топширган.

«Ленинизм» колхози (раиси **А. Кузанбоев**, партия ташкилотининг секретари **А. Қаршибоев**). 2240 килограмм ўрнига 2350 килограмм пилла топширган.

С. Сегизбоев номли совхоз (директори **А. Омонбоев**, партия ташкилотининг секретари **С. Чегабоев**, ишчилар комитетининг раиси **З. Осмонова**). 1700 килограмм ўрнига 2718 килограмм пилла топширган.

КАЛИНИН РАЙОНИ БЎЙИЧА

Охунбобоев номли колхоз (раиси **З. Жалилов**, партия ташкилотининг секретари **Х. Ҳакимов**). 12300 килограмм ўрнига 12426 килограмм пилла топширган.

С. Раҳимов номли колхоз (раиси **К. Латипов**, партия ташкилотининг секретари **А. Абдураҳимов**). 10700 килограмм ўрнига 10720 килограмм пилла топширган.

Ленин номли колхоз (раиси **Ғ. Умаров**, партия ташкилотининг секретари **Т. Мамадалиев**). 8000 килограмм ўрнига 8002 килограмм пилла топширган.

Янгийўл районидаги Ҳ. Турсунқулов номли колхозининг Аҳмаджон Давлатов бошлиқ бригада аъзолари ғўзаларга сифатли ишлов бераётирлар ва икки марта қондириб суғордилар. Бригада далаларида ғўза яхши ривожланмоқда. Суратларда: (чапда) ғўзага ишлов бериш пайти. Ўнгда бригаданинг илғор механизатори Иброҳим ҲОШИМОВ.

А. Абалян фотолари.

ИНДУСТРИАЛ ЎЗБЕКИСТОН РАПОРТ БЕРМОҚДА

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика индустрияси саноат маҳсулотини реализация қилиш юзасидан беш ойлик планни 104,6 процент, меҳнат унумдорлиги планини 102,8 процент қилиб бажарган.

Беш ой ичида пландан ташқари 211,3 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинган. Саноат маҳсулоти ҳажми бултурги йилнинг шу давридагига нисбатан 9,8 процент, меҳнат унумдорлиги 5,7 процент ошган.

Қорақалпоғистон АССР, республиканинг ҳамма областлари ва Тошкент шаҳри саноат маҳсулотларини реализация қилиш юзасидан январь—май планини бажарди.

Қорақалпоғистон АССР, республика областлари ва Тошкент шаҳри бўйича план бажарилиши ҳамда саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръатлари қуйидагича бўлди:

(Биринчи устун—май ойида маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилиш проценти, иккинчи устун—январь—майдаги бажарилиш проценти, учинчи устун—1975 йилнинг январь—майидаги ялпи маҳсулот 1974 йилнинг шу давридагига нисбатан процент ҳисобида).

Ўзбекистон ССР бўйича жами	104,8	104,6	109,8
Қорақалпоғистон АССР	101,7	104,6	114,5
Андижон	107,1	107,1	107,7
Бухоро	105,3	103,6	109,7
Жиззах	106,8	106,3	118,5
Қашқадарё	104,6	105,1	111,0
Наманган	106,8	107,5	109,5
Самарқанд	105,6	104,7	106,9
Сурхондарё	106,8	105,4	109,5
Сирдарё	107,0	108,2	118,5
Тошкент	105,5	104,6	111,0
Фарғона	104,5	103,7	105,0
Хоразм	104,1	103,9	111,7
Тошкент шаҳри	103,5	104,3	111,3

Қорақалпоғистон АССРнинг саноат корхоналари пландан ташқари 5,6 миллион сўмлик маҳсулотни, Андижон областининг саноат корхоналари 20,9 миллион сўмлик, Бухоро области 11,7, Жиззах области 3,5, Қашқадарё области 9,4, Наманган области 17,6, Самарқанд области 18,9, Сурхондарё области 8,8, Сирдарё области 8,0, Тошкент области 36,8, Фарғона области 24,1, Хоразм области 5,0, Тошкент шаҳри 40,6 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилди.

Шу йилнинг беш ойи мобайнида пахта саноатининг корхоналари 94,4 миллион сўмлик, енгил саноат корхоналари 28,6 миллион сўмлик, озиқ-овқат саноати корхоналари 12,5 миллион сўмлик, гўшт ва сут саноати корхоналари 13,5 миллион сўмлик маҳсулотни планга қўшимча суратда реализация қилди. Республика ва иттифоқ қарамоғидаги бошқа министрликлар ҳамда идораларнинг корхоналари ҳам планни ошириб бажаришга катта ҳисса қўшди.

Автомобиль ва темир йўл транспорти корхоналари халқ хўжалик юкларини ташиш планлари ва социалистик мажбуриятларини адо этиб, республика саноатининг маҳсулот реализация қилиш плани муваффақиятли бажарилишига ёрдам берди.

Шу билан бирга айрим корхоналар планни бажара олмади. Булар орасида Фарғона кимёвий тола заводи, «Ўзбекхимпласт»нинг Олмалиқ филиали, Жиззах пластмасса труба заводи, Денов ёғ-экстракция заводи, Қибрайдаги алкогольсиз ичимликлар комбинати, Тошкент мебель комбинати, Наманган мебель фабрикаси, Хива тикувчилик фабрикаси ва бошқа бир қанча корхоналар бор.

Шу корхоналарнинг партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва раҳбарлари беш йиллик якунловчи йилининг планлари ва социалистик мажбуриятлари муваффақиятли бажарилмоғи учун зарур чораларни кўришлари керак.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ АЪЛО СИФАТЛИ БЎЛСИН

3 июнь куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети халқ истеъмол моллари комиссияларининг қўшма мажлиси бўлди. СССР енгил саноат министрлиги корхоналари ишлаб чиқараётган халқ истеъмол молларининг сифати тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Қўшма тайёргарлик депутатлар комиссиясининг раҳбари В. Г. Клюев ўз докладида шуни айтдики, депутатлар Украина, Молдавия, Латвия, Қирғизистон, Тожикистон, Эстония, Олтой ва Краснодар ўлкалари, мамлакатнинг бир қанча область ва шаҳарлари енгил саноат корхоналари ишлаб чиқараётган молларнинг сифати билан танишиб чиқдилар.

Енгил саноат мамлакат экономикасида муҳим ўрин олиб турганлиги ва совет кишиларини истеъмол моллари билан бевосита таъминлашга алоқадор етакчи тармоқларнинг бири эканлигини докладчи таъкидлаб ўтди.

Комиссияларнинг мажлисида СССР енгил саноат министри Н. Н. Тарасов ҳам доклад қилди.

СССР Олий Совети палаталарининг комиссиялари қабул қилган қарорда КПСС XXIV съездининг халқ истеъмол моллари сифатини яхшилаш ва шу молларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш тўғрисидаги қарорларни бажаришга қаратилган тавсиялар белгиланди.

Комиссиялар СССР Олий Совети палаталари доимий комиссияларининг 1975 йилги халқ хўжалик планига ва давлат бюджетига доир хулосаларида баён этилган мулоҳазалар ва тавсияларни кўриб чиқиш натижалари ҳамда шу мулоҳаза ва тавсиялар юзасидан кўрилган чоралар тўғрисида СССР озиқ-овқат саноати министрлиги билан СССР балиқ хўжалиги министрлигининг ахборотини тингладилар.

Комиссияларнинг мажлисида СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси А. П. Шитиков, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, иттифоқ ва республикалар министрликлари ҳамда идораларининг раҳбарлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари қатнашдилар. (ТАСС).

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ОБЛАСТЬ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

Кеча Тошкентда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советига сайлов ўтказувчи область сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Комиссия Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга бўладиган сайловларга тайёргарликнинг боришини муҳокама қилди. Мажлис қатнашчиларининг эътибори область, шаҳар ва район Советларига бўладиган сайловлар учун сайлов бюллетенларини нашр қилишни уюштириш масаласига қаратилди. Шу масала бўйича нашриёт, полиграфия ва мактаб савдоси ишлари бўйича область бошқармасининг бошлиги Қ. Узоқовнинг ахбороти тингланди. Унинг айтишича, бюллетенларни нашр қилиш тугалланмоқда.

Комиссия шунингдек, область Советига сайлов ўтказувчи Чирчиқ шаҳридаги 70-Коммунист сайлов округи сайлов комиссиясининг раиси А. Юнусов ва 228-Кўксарой сайлов округи (Калинин райони) сайлов комиссиясининг раиси Х. Саримсоқов ўртоқларнинг ахборотларини эшитди. Областда сайловчиларнинг миқдори тўғрисида область ижроия комитети ташкилий-инструкторлик бўлимининг мудири А. Мансуров сўзлади. Унинг хабар қилишича, бу йил 801 минг сайловчи рўйхатга олинган. Бу ўтган йиллардагидан бир мунча кўпдир.

Область сайлов комиссиясининг секретари О. Зуфаров мажлис қатнашчиларига область Совети депутатлигига кўрсатилган номзодларнинг рўйхатга олиниши якунлари ҳақида ҳисоб берди. Область Совети депутатлигига кўрсатилган 375 номзод сайловлар тўғрисидаги Низомга риоя қилинган ҳолда рўйхатга олинди. Рўйхатга олинган номзодларнинг қарийб ярми амалдаги чақириқ депутатларидир.

Мажлисда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советига сайлов ўтказувчи область сайлов комиссиясининг раиси А. В. Браилов нутқ сўзлади.

Сайловчилар ўртоқ А. А. ГРЕЧКО *билан учрашдилар*

М. Горький номли Ростов драма театрида 3 июнь куни шаҳардаги корхоналар ва қурилишларнинг ходимлари, олимлар, маданият арбоблари, ўқувчи ёшлар, Совет Армиясининг жангчилари тўпландилар. Бу ерда Ростов-Дон шаҳридаги Пролетар сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Андрей Антонович Гречко билан сайловчиларнинг учрашуви бўлиб ўтди.

КПСС Пролетар район комитетининг биринчи секретари А. Г. Шелагин учрашувни очди.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — «Рабочий» ёғ-мой комбинатининг газ генераторчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Т. Поляковга сўз берилади. У А. А. Гречконинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида сўзлаб бериб, барча сайловчиларни сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блоки номзодлари учун якдил бўлиб овоз беришга чақирди.

Учрашувда Октябрь революцияси номли химия заводи бўлим бошлиғининг ўринбосари В. И. Власенко, 1-мактаб директори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. А. Шумеева, «Севкавтрансстрой» трестининг бошқарувчиси П. А. Дмитриев, «Красний оксай» культиватор заводининг фрезерчиси, комсомол аъзоси Ольга Игнатьева сўзга чиқдилар.

Нотиқлар Ленин партияси билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини, партия Марказий Комитетининг, унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюросининг фаолиятини қизғин маъқулладилар.

Улуғ Ватан урушининг ветеранлари ва ёш сайловчилар коммунистик қурилишдаги буюк зафарлар тўғрисида, бутун куч-ғайратларини севикли ватаннинг қудратини оширишга, ер юзида тинчликни мустаҳкамлашга сарфлашга астойдил азми-қарорлари тўғрисида зўр ифтихор билан гапирдилар. Нотиқлар КПСС Марказий Комитетининг 1975 йил апрель Пленумининг партия XXV съездини чақириш тўғрисидаги қарори ростовликларнинг сиёсий ва меҳнат жўшқинлигини ошириб юборганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Тўпланганлар томонидан қизғин кутиб олинган А. А. Гречко нутқ сўзлади. У Россия Федерациясининг олий ҳокимият органи депутатлигига унинг номзодини кўрсатганликлари учун Пролетар сайлов округи меҳнаткашларига чуқур миннатдорчилик изҳор қилди.

Мен ўзимга билдирилган ишончни юксак қадрлайман, деди А. А. Гречко ва бу ишончни мамлакатимизни Ленин йўлидан комил ишонч билан бошлаб бораётган партиямиз сиёсатини бутун халқ қўллаб-қувватлаётганлигининг ифодаси деб, шонли қуролли кучларимизга ҳурмат-эҳтиром ифодаси деб биламан.

* * *

А. А. Гречко Октябрь революцияси номидаги химия заводини бориб кўрди. Бу ерда корхона ишчилари ва раҳбарлари билан самимий, дўстона суҳбат бўлди.

А. А. Гречко Ростов-Дон яқинидаги ёдгорлик қўрғони ёнига гуллар қўйди. Бу ерда 1941 йилда лейтенант Сергей Оганян артиллериячилари қаҳрамонона жанг қилиб, шаҳарга бостириб келаётган фашист танклари йўлини тўсган эдилар.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 4 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(халқ хўжалик планининг бажарилиши процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан бери.

Бекобод	—	117,9
Оққўрғон	0,3	116,4
Бўка	0,3	110,6
Оржоникидзе	1,5	107,0
Қуйи Чирчиқ	1,3	106,1
Янгийўл	0,2	105,9
Чиноз	0,5	102,1
Пискент	0,7	100,8
Калинин	0,2	100,5
Ўрта Чирчиқ	0,1	100,4
Юқори Чирчиқ	4,8	87,7
Оҳангарон	5,1	85,8
Бўстонлиқ	11,5	59,3
Область бўйича	1,8	100,8

Сайловчилар ўртоқ П. Н. ДЕМИЧЕВ *билан учрашдилар*

Ленин орденли Ярославль мотор заводининг маданият саройида 3 июнь куни Ярославль шаҳридаги Ленин сайлов округининг сайловчилари РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Маданият министри Петр Нилович Демичев билан учрашдилар.

Ленин район партия комитетининг биринчи секретари Б. П. Васильев учрашувни очди.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — «Автодизель» бирлашмасининг бош директори А. М. Добринин ҳозир бўлганларни П. Н. Демичевнинг таржимаи ҳоли билан таништириб, барча сайловчиларни сайлов куни ўз овозларини коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блоки номзодлари учун беришга даъват этди.

Учрашувда Ярославль шина заводи автопокришка йиғувчиси В. В. Кузьмичев, синтетик каучук учун мономерлар илмий-тадқиқот институтининг директори Г. А. Степанов, химия комбинати аппаратчиси В. А. Белоусов, 37-мактаб муаллимаси И. В. Алфеева сўзга чиқдилар.

Улар ўз меҳнат коллективларининг фикри-зикрини ифодалаб, Коммунистик партиянинг, партия ленинчи Марказий Комитетининг изчил ва актив фаолияти туфайли КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини муваффақиятли амалга оширилаётганлиги тўғрисида зўр қониқиш билан гапирдилар. Тўққизинчи беш йиллик социал программасининг амалга оширилиши совет жамияти барча табақаларининг фаровонлиги ва маданий савиясини оширишга ёрдам бермоқда. Нотиқлар социализмнинг буюк афзалликлари коммунистик қурилишининг боришида тўлароқ намоён бўлаётганлигини барча совет кишилари яққол кўриб турганликларини таъкидлаб ўтдилар.

Сўзга чиққан кишилар сайловга тайёргарлик туфайли юз берган зўр меҳнат ғайрати ва сиёсий жўшқинлик ҳақида гапирдилар. Областимиз сайловчилари коммунистлар билан партиясизлар блоки номзодлари учун овоз бериш билан, дейишди нотиқлар, жонажон Коммунистик партия учун, социалистик Ватаннинг янада равнақ топиши учун, ер юзида мустаҳкам тинчлик учун овоз берган бўладилар.

Ҳозир бўлганлар томонидан қизғин кутиб олинган П. Н. Демичев нутқ сўзлади. У кўрсатилган ишонч учун Ярославль шаҳри Ленин сайлов округининг меҳнаткашларига самимий ташаккур изҳор қилди. Совет депутати, деди П. Н. Демичев, энг аввало Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, давлатимизнинг сиёсатини изчиллик билан амалга ошираётганлиги туфайли сайловчиларнинг юксак ишончини оқлайди.

КИМ ЎЗАРГА ЭМАС, ЎЗАРО ЁРДАМ

(УСТОЗ ВА ШОГИРДЛАР БЕЛЛАШГАНДА)

Ўтган ойнинг ўрталари эди. Нусрат аканинг бригадаси аъзолари иккинчи сменага келиб Саидов бошлиқ бригададан ишни қабул қилиб олишди. Эрталабдан буён цехда иш бир маромда кетган, барча машина ва механизмлар гуриллаб ишлаган, нормадагидан бирмунча кўп ёғ ишлаб чиқарилган эди. Иккинчи смена ишга тушгандан сўнг орадан 10—15 минут ўтмай бирдан транспортёр тўхтаб қолди. Слесарлар тезда уёқ-буёғини кавлаштирдилар. Уларнинг аниқлашларича, шикастланган қисм анча мураккаб, тузатиш учун кўп вақт талаб қилинар эди.

Шу пайт бу воқеадан биринчи смена слесарлари хабар топишди. Улар иш кийимларини алмаштириб, ювиниб-тараниб уйларига кетаётган жойларида қайтиб цехга киришди. Ўйлаб-нетиб ўтирмай яна жомакорларини кийдилар-да, сменадош ҳамкасбларига ёрдам беришга киришдилар.

Дарвоқе, улар сменадошгина эмас, ўзаро мусобақадош ҳам. Мусобақадош бўлгач бири иккинчисининг қийинчилигини кўра-била туриб, индамай кетолмайди-да.

Икки бригада слесарлари бир бўлиб, қисқа фурсатда транспортёрни созлаб, ишга тушириб юборишди. Бунгача бригада бошлиғи Наби Саидов ҳам шу ерда эди.

— Раҳмат, ўғлим. — деди Нусрат ака Набининг қўлини қисиб.

— Арзимайди, устоз, ҳеч иш қилганимиз йўқ, салгина қарашвордик холос, — деди Наби камтарлик билан.

— Мана шу озгинадан кўпаяди, ўғлим, — деди Нусрат ака уни яна гапга тутиб. — Биласан-ку, ишчи минутининг қадри баланд! Ўзимизда, бир минутда 88 килограмм қора ёғ, 76 килограмм тоза ёғ ишлаб чиқарилади. Энди шуни ҳозирги кетган ярим соатга кўпайтириб кўр-чи?! Цехимиз комбинатнинг энг асосий цехларидан бири ҳисобланса.

Наби уни одатдагидек, оҳиста жилмайиш билан тинглар эди. Иши қанчалик зарур бўлмасин, бу одамнинг суҳбатини тинглашдан зерикмайди. Чунки, Нусрат аканинг ҳар бир сўзи замирида ишлаб чиқариш манфаатини, демакки, эл манфаатини кўзлаган мақсад бўлади. Наби Янгийўл ёғ-мой комбинатига ишга келган дастлабки кунлардан бошлаб Нусрат аканинг ўгитларини тинглайди... Мана, кам бўлмади. Оддий ишчиликдан бригадир вазифасига кўтарилди.

Ўша куни Наби ишдан анча кеч қайтди. Лекин унинг кайфияти одатдаги кунлардагидан яхши эди: мусобақадош бригада коллективига ёрдам берди. Коллективга эса устози, мураббийси Нусрат ака бошчилик қилади. Қанчалик кўнгли кўтарилди устозининг! Бировга ёрдамнинг текканини, бировнинг кўнглини овлаганингни ҳис этиш қувончидан ҳам ортиқроқ қувонч бормикан дунёда?..

Нусрат ака эса бундай қувонч туйғусини кўп йиллик мазмунли умрида, ярим асрга яқин меҳнат фаолиятида жуда кўп марта тотиб кўрган. Қанчалаб шогирдлар тайёрлади. Улар ҳозир шу комбинат цех ва участкаларида, Янгийўлнинг бошқа саноат корхоналарида фидокорона меҳнат қилишяпти. Наби шуларнинг бири. Айтиш керакки, шогирдим деса фахрлангулик, энг қобилиятли, меҳнатсевари. Ўзи ҳозир устози билан бир хил лавозимда ишласа ҳам, ҳанүз ундан маслаҳат сўраб мурожаат қилиб туради. Маслаҳатлар эса ҳар хил: ҳаётий, ишчилар билан муносабат, технологик жараёнларга доир...

Мусобақадошларнинг бир-бирларига ўзаро ёрдам бериб туришлари ишлаб чиқаришда ҳам, икки коллектив аъзолари ўртасидаги муносабатнинг тобора дўстона илиқлашувида ҳам ижобий самаралар бермоқда. Натижада ойлик план топшириқлари мунтазам равишда ошириб бажарилаяпти. Масалан, апрель ойида Н. Саидов бошлиқ бригада коллективи пландаги 901 ўрнига 925 тонна ёғ ишлаб чиқарди. Н. Мамедов бригадаси пландаги 913 ўрнига 925 тонна ёғ тайёрлади. Шунингдек, ҳар икки бригада азаматлари зиммага олинган социалистик мажбуриятларни ҳам муддатидан олдин бажардилар.

Ишлаб чиқариш планларининг доимо ошириб бажарилишида Н. Мамедов бригадасидан катта прессловчи А. Запараа, слесарь Н. Абдувоҳидов, транспортировкачи Қ. Қодиров, электромонтёр И. Абдуллаев, дистиляторчи Ф. Мамадалиева, ёғ тозаловчи Н. Ҳамидоваларнинг ҳиссаси катта бўлаяпти. Коллективдаги 28 кишининг ҳаммаси бир ёқадан бош чиқариб ишлаб, юксак натижаларни қўлга киритишмоқда.

Н. Саидов бошлиқ коллективнинг 31 аъзоси бор. Уларнинг кўпчилиги ёш бўлишларига қарамай мусобақадошларидан ортда қолишмаяпти. Айрим ойларда эса ташаббусни қўлга олиб, биринчи ўринни эгаллашяпти. Жумладан, февраль ва апрель ойларида улар ғолиб чиқишди. Ғолиблар комбинатда моддий ва маънавий рағбатлантирилиб турилади. Социалистик мусобақада биринчиликни эгаллаган бригада азаматларига 150 сўм пул мукофоти ажратилган. Шунингдек, уларнинг номлари комбинат дарвозасига кираверишда ўрнатилган социалистик мусобақа тахтасига йирик ҳарфлар билан ёзиб қўйилади. Бу коллектив ҳар сменада пландаги 43 тонна ўрнига 48—50 тоннадан ёғ ишлаб чиқармоқда. Бригадада слесарь Габбос Галилицин, катта прессловчи Константин Орешников, катта испытувчи Еқубжон Мирзамамутов, навбатчи слесарь Маҳамаджон Фахриддиновлар илғорларнинг илғори ҳисобланишади.

Форпресс цехида меҳнат қилаётган бу икки мусобақадош коллективнинг довруғи комбинатда кенг таралган. Айниқса бригада бошлиқларининг устоз ва шогирд эканлиги кишн диққатини тортади. Улар тайёрлов цехида ишлов берилган маҳсулотни қабул қилиб оладилар ва чигитдан биринчи марта ёғ ажратишади. Шундан сўнг ҳосил бўлган қолдиқ — кунжара экстракция цехига жўнатилади ва ундан иккинчи марта ёғ олинади. Кўриниб турибдики, форпресс цехида бажариладиган иш — комбинат ишлаб чиқаришининг асоси. Ҳар ойда комбинатда тайёрланаётган минглаб тонна ёғнинг сифатли бўлиши, корхона планларининг ўз вақтида адо этилиши кўп жиҳатда шу цех колективига боғлиқ.

Цех коллективи яъни мусобақадош икки бригада азаматлари бу масъулиятни чуқур ҳис этган ҳолда барча имкониятларни кам сарф билан кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга, социалистик мусобақа шартларини тўла бажаришга қаратмоқдалар.

— Мусобақа — ким ўзарга пойга эмас, — дейди Н. Мамедов. — Социалистик мусобақанинг зарур шартларидан бири — ўзаро ёрдам, бир-бирига ўргатиш, ўрганиш демакдир...

Улар худди шу омилга эътиборни кучайтирмоқдалар. Бу ҳол уларда табиий ҳамдир. Чунки, икки коллектив сардорлари ота-бола мисол.

Шундай, ўзаро ҳурмат, самимият, меҳроқибат бор жойда иш ҳар доимо унумли бўларкан. Бунга социалистик мусобақада юксак самараларни қўлга киритаётган устоз ва шогирд мусобақадошларнинг фаолияти ёрқин намуна бўла олади...

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи коллективи КПСС XXV съезди шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаяпти. Суратда: қуюв цехининг моделчиси Владимир Винокуров собиқ шогирди, ҳозир эса бешинчи разрядли моделчи А. Қосимов билан деталь сифати хусусида суҳбатлашмоқда.

Т. Каримов фотоси.

Байроқдорлар

«Кам сарф билан кўплаб, сифатли маҳсулот ишлаб чиқарамиз!» — Тошкент сут комбинати ишчиларининг доимий шиори бу. Корхона коллективи тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида янада кўтаринки руҳ билан меҳнат қилиб, КПССнинг навбатдаги XXV съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақани авж олдирмоқда.

Мана уч йилдирки, комбинат аҳли СССР Гўшт ва сут саноати министрлиги ҳамда ВЦСПС кўчма Қизил байроғини ўз қўлида сақлаб келмоқда. Бу ютуқлар аввало корхонада фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш туфайли қўлга киритилмоқда. Ўзаро мусобақа яхши самаралар беряпти. Пишлоқ-творог цехи коллективи апрель ойидаёқ тўққизинчи беш йиллик планини бажарган эди. Ҳозирда эса илғорлар ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришмоқда.

Корхонада цехлар, бригадалар, участкалар ўртасидаги мусобақага ҳар ойда якун ясалади, ғолиблар кўчма Қизил байроқ, вимпел ва пул мукофотлари билан тақдирланадилар. Мавжуд 20 бригаданинг 14 таси коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном эгасидир.

Корхонада ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш катта самара бермоқда. Соатига 12 минг шиша идишга сут маҳсулотлари қуядиган тўртта автомат линия, қоғоз пакетларга сут қуядиган еттита автомат ишга туширилди. Натижада меҳнат унумдорлиги кескин даражада ошди. Агарда йилнинг дастлабки ойларида кунига 126,6 тонна маҳсулот ишлаб чиқарилаётган бўлса, ҳозир бу кўрсаткич 180—190 тоннага етди.

Рашид Мустақимов, Абдувоҳид Маматбоев, Иброҳим Аҳмаджонов сингари илғорлар камунали меҳнатлари билангина эмас, балки моҳир рационализаторлар сифатида ҳам танилган. Уларнинг киритган таклифлари ҳисобига шу йилнинг ўзида корхона 44 минг сўмдан ортиқ иқтисодий самара кўрди. Насиба Вагизова, Карим Хўжаев, Луиза Гай сингари илғорлар ўнинчи беш йиллик ҳисобига ишламоқдалар.

Комбинат меҳнат аҳли йиллик планни муддатидан илгари бажариш, комбинатнинг лойиҳадаги қувватини шу йилнинг ўзидаёқ тўла ўзлаштиришга эришишга аҳд қилишган.

С. ҲУСАНОВ.

БИР ОИЛА ФАРЗАНДЛАРИДЕК

Олмалиқ — қардошлик, биродарлик шаҳри. Бу ерда жуда кўп миллат вакиллари яшайдилар, ишлайдилар. Заррада қуёш акс этганидек, интернационал шаҳарнинг интернационал руҳи Эргаш Пўлатов бошлиқ кичиккина коллективда мужассам бўлган.

— Бригадамиз саккиз кишидан иборат — дейди у — Улар эса беш миллат вакилларидирлар. Атайлаб шунақа бригада тузмаганмиз. Шу билан бирга бу тасодиф ҳам эмас, балки комбинатдаги кўплаб интернационал коллективлардан бири, холос.

Бригадамизнинг турли миллат вакилларидан ташкил топганлиги ишимизда ҳеч қандай қийинчилик туғдирмайди, аксинча, аъзоларимизнинг бир-бирига ҳурмати баланд, ўзаро ҳамкор ва ҳамнафас. Тилимиз эса ҳар хил, асосан рус тилида гаплашсак ҳам ўрни келганда ўзбек, қозоқ, татар тилларида суҳбатлашаверамиз, тушунамиз бир-биримизни. Мақсадимиз ягона — коммунистик жамият қурилишига муносиб ҳисса қўшиш.

Шу мақсад сари интиламиз, янгидан-янги меҳнат зафарлари сари ҳаракат қиламиз. Ҳаракатда баракат, дейишади. Қўлга киритаётган ютуқларимиз тилга олса арзигудек бўляпти. Бизнинг бригада фақат «Қалмоққир» конидагина эмас, балки комбинат бўйича ҳам илғор коллективлардан. Зиммадаги план ва мажбуриятларни ҳамиша муддатидан илгари бажариб келяпмиз. Коллективимиз кишиларининг меҳнатсеварлиги туфайли кўп марта социалистик мусобақа ғолиби деган шарафли номни олишга сазовор бўлдик.

«Қалмоққир» — Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг асосий хомашё маконларидан бири. Тайёрланажак турли хил саноат маҳсулотларига даставвал шу ерда «йўлланма» берилади. Гарчи экскаваторлар ёрдамида бўлса ҳам, кондан руда қазиб чиқариш енгил иш эмас. Лекин ишнинг оғирлиги бригада азамат йигитларини енга олмайди. Улар ҳар сменада ўз экскаваторлари билан юзлаб тонна рудани машиналарга ортиб беришмоқда. Смена топшириқлари мунтазам равишда ошириб бажаряпти.

Коллективда қолоқлар йўқ. Ҳар бири илғор, зарбдор. Бригадирнинг ёрдамчиси Питеров, экскаватор машинистлари Чимкаев, Дудукалов, Алиев, уларнинг ёрдамчилари Лихачев, Хўжаев ўртоқлар пешқадамлик қилишмоқда.

О. ҲАБИБОВ.

АЪЛО СИФАТ УЧУН

Тошкентдаги 2-тикув фабрикасида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатига тобора кўпроқ эътибор берилаяпти. Суратда: маҳаллий комитет раиси В. Шевешова билан маҳаллий комитет аъзоси Е. Налеткиналар тикувчи Мукаррама Иброҳимованинг иши сифатини кўздан кечиришмоқда.

А. Абалян фотоси.

АВИАТОРЛАР САФИДА

Ленин ҳонасида қаҳрамонлик, солдат жасорати ҳақида баҳс қизиб борарди. Ҳар бир киши ўз фикрини зўр бериб маъқуллар, фақат Юсуф Ўзаровгина жимгина жилмайиб ўтирарди.

Юсуфнинг жим ўтирганидан дўсти Николай Фомин ранжиди шекилли, сўзини тугатар экан пичинг қилди:

— Ҳа, Юсуф, нега индамай ўтирибсан, ё гапирадиган гап йўқми?

Юсуф «Нега энди, мен ҳам ўз фикримни билдираман» дегандай дўстига қаради-да сўнг хона тўридаги минбарга йўналди.

Оддий аскар Юсуф Ўзаров сўз бошлаши биланоқ ҳозиргина ғовур-ғувур бўлиб турган Ленин хонаси бир зумда сув қуйгандек жимиб қолди. Тўпланганлар унинг сўзларини диққат билан тинглашди.

...У эскадрильяга ўтган йили, кичик авиация мутахассислари мактабини тугатиб келган эди. Ҳар нарсага ўз ҳолича аралашавермайдиган бу йигит тез орада босиқлиги, аммо тадбиркорлиги билан командирлар ва қуролдошлар орасида тилга тушиб қолди.

Сокин тунлардан бирида тусатдан самолётни учишга тайёрлашга буйруқ бериб қолишди. Шу кеча у хизматни дўндириб бажарди. Ўшандан сўнг ўзини «қария» деб ҳисобловчилар ҳам Юсуфга тан берадиган бўлдилар.

...Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги арафасида авиаторлар социалистик мусобақага қўшилдилар. Умумий йиғилишдан аввал командир Ўзаровга мурожат қилди:

— Сен нима дейсан Юсуф, фақат «аъло»га топширамиз деб мажбурият олсак бўлармикин? Йигитлар уялтириб қўйишмасмикан?

Ўзаров дарҳол жавоб бермади. Ўзи одати шунақа. Аввал ҳар тарафлама ўйлаб, кейин жавоб беради. Командир ҳам унинг бу одатини яхши билар эди. Шунинг учун тезроқ жавоб бер деб шоширмади.

Ниҳоят, Ўзаровдан нидо чиқди: «Шундай қилсак бўладику, Ашировдан қўрқаяпман. Ўзи ёмон йигит эмас, фақат билим жиҳатдан сал орқада».

Юсуф шундай деди-да яна ўйланиб қолди. Кейин қатъий фикрга келди шекилли, «Бўлади! — деди. Ашировни ўз зиммамга оламан. Ундан ажойиб мутахассис чиқади». Чиндан ҳам бир ойдан сўнг Аширов 3-класс мутахассислигига имтиҳонларни муваффақиятли топширди...

Ленин хонасида баҳс давом этмоқда. Ҳамма завқ билан гапираётган Ю. Ўзаровга маҳлиё бўлиб қолган. Юсуф кўп гапирмади. Лекин унинг ҳар бир сўзи қатъий ва ишончли эди. Йигитлар бу камтарин, меҳрибон қуролдош дўстлари, қанотли гвардиянинг оддий аскари комсомол Юсуф Ўзаровга ҳавас билан боқиб қолдилар.

В. КРЕМЛЕВ,
подполковник.

ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ—СОВЕТ ТАШҚИ СИЁСАТИНИНГ АСОСИ

Мамлакатимизда Октябрь революцияси ғалаба қозонган куннинг эртасигаёқ Советларнинг II съезди Владимир Ильич ёзган тарихий Декретни қабул қилди. Бу — Декретда чинакам Демократик асосларда умумий тинчлик ўрнатишнинг ленинча йўли ва воситалари баён қилинган эди. Унда миллатларнинг тенг ҳуқуқлиги ва даҳлсизлигини, милий суверенитетини эътироф қилиш ва ҳурматлаш, уларнинг ички ишларига аралашмаслик каби социалистик интернационализм принциплари ўз ифодасини топди.

В. И. Ленин турли социал тузумдаги давлатларнинг муайян тарихий шароитда тинч-тотув яшаши мумкинлиги принципларининг буюк ижодкоридир. Тинчлик учун курашнинг ленинча принциплари мамлакатимизнинг сўнгги ярим асрдан кўпроқ вақтни ўз ичига олган даврдаги тарихий тажрибасида ҳаёт синовидан шараф билан ўтди ва ўзининг улуғвор кучини яққол намоён қилди.

СССР ташқи сиёсатининг бош йўли — тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун курашдан, турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш ленинча принципларини изчиллик билан амалга оширишдан иборат. Мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг янада ривожланиши учун қулай шарт-шароит яратиб бераётган бу йўл КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларида, Тинчлик программасида янада ривожлантирилди. Бу программада совет халқининг миллий ва интернационал манфаатлари ўз аксини топган. У, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун курашнинг, социализм билан капитализм ўртасидаги курашнинг ҳозирги босқичига тўла жавоб беради ва ялпи мустаҳкам тинчлик ўрнатишдан иборат реал тадбир ва социалистик интернационализм принципларини ифода этади. Шунинг учун бу программа бутун прогрессив инсоният манфаатларига мос бўлиб тушмоқда ва халқаро миқёсда кенг эътироф қилинмоқда.

Совет Иттифоқи ана шу ленинча Тинчлик программасини ғоят изчиллик билан амалга ошира бориб, кейинги йилларда халқаро вазиятни соғломлаштириш ва манфаатдор мамлакатлар билан муносабатларини яхшилаш соҳасида талайгина муваффақиятларга эришди. Хатарли «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш, тинчликни мустаҳкамлаш ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш сари тирихий бурилиш содир бўлди. Бу эса социалистик мамлакатлар билан капиталистик мамлакатлар ўртасида тинч ва конструктив муносабатлар негизини яратадиган шартномалар, битимлар, келишувлар бутун бир комплекс системасининг вужудга келишига олиб келди. СССРнинг АҚШ, ГФР, Франция, Англия каби етакчи капиталистик мамлакатлар билан муносабатлари яхшиланиб, бу соҳада муҳим ижобий силжишларга эришилди.

Эндиликда куч ишлатишдан воз кечиш, чегараларнинг даҳлсизлигини эътироф қилиш, низоли масалаларни музокаралар йўли билан ҳал этиш, актуал халқаро проблемалар хусусида мунтазам маслаҳатлашиб туриш, чуқур ва узоқ муддатли иқтисодий ҳамкорлик қилиш, фан ва маданият ютуқларини баҳам кўришдан иборат анъаналар давлатлар ўртасидаги муносабатларда тобора кенг ва мустаҳкам ўрин олаётир.

Шундай қилиб, ҳозирги замон халқаро муносабатлар ривожининг диалектикаси КПСС ва Совет давлати ўтказиб келаётган тинч-тотув яшаш ленинча интернационал сиёсатнинг ҳаётбахш кучини янги-янги далиллар билан исботламоқда. **«Партиямизнинг изчиллик ва қунт билан ўтказиб келаётган тинчликсевар сиёсати натижасида, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев Улуғ Ватан урушида совет халқи ғалабасининг 30 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишда, — жаҳон социализми кучларининг қуввати ва таъсири ўсганлиги натижасида янги жаҳон урушининг бошланиб кетиш хавфи орқага сурилди. Шу сабабли биз оқибат натижада бундай хавфнинг умуман тугатилиши учун ҳамма чораларни кўраверамиз».**

Халқаро муносабатлар тараққиётида мустаҳкам тинчлик сари тарихий бурилиш ясалганлиги демократик, прогрессив кучлар билан уруш ва реакция кучлари ўртасида узоқ давом этган оғир курашнинг ижобий якуни бўлди. Бу ғалаба, **биринчидан,** Совет Иттифоқи бошлиқ социалистик мамлакатларнинг куч-қудрати ортиб, мустаҳкамланганлиги туфайли жаҳондаги кучлар нисбати тинчлик ва социализм фойдасига тубдан ўзгарганлиги билан изоҳланади; **иккинчидан,** бу ғалаба социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари интернационал бирлиги ва жипслигининг, улар ўзаро келишиб амалга ошириб келаётган актив ва ташаббускор ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатнинг самарадорлиги билан изоҳланади; **учинчидан,** бу ғалаба халқаро ишчилар ҳаракати, миллий озодлик кураши ва коммунистик ҳаракатнинг, шунингдек, империализмга қарши барча тинчликсевар кучларнинг муваффақияти билан изоҳланади.

Шу тариқа, тинч-тотув яшаш принципларининг жаҳон миқёсида кенг эътироф этилиб, кескинликни юмшатиш жараёни давом этаётганлиги ҳозирги халқаро муносабатларнинг ривожланишида асосий ва бош тенденция бўлиб қолди. Эндиликда бу тенденция планетамизнинг янги-янги районларини ўз ичига олаётир. Халқаро ҳаётда воқеалар ривожланишининг бутун бориши, биз яшаб турган даврда озодлик ҳаракатини бостиришга уриниш муқаррар барбод бўлишини қайта-қайта тасдиқламоқда. Португалия ва Грецияда реакцион диктаторлик режими тугатилганлиги, чет эл интервенциячилари ва уларнинг малайларига қарши олиб борилган курашда Вьетнам халқи эришган шонли ғалаба буни исботловчи далиллардан бири бўлди. Бу ғалаба Вьетнам ватанпарварларининг кўп йиллик қаҳрамонона курашига якун ясади ва халқаро муҳитни янада соғломлаштириш, тинчликни мустаҳкамлаш ишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилди.

Халқаро майдонда кучлар нисбатининг тинчлик, социализм фойдасига тубдан ўзгарганлиги ва тинчликсевар кучлар фронтининг мустаҳкамланганлиги бир қатор капиталистик мамлакатларнинг раҳбар доираларини СССР ва бошқа социалистик давлатлар билан келишиш, халқаро муносабатларини нормаллаштириш ва ривожлантириш йўлидан боришга мажбур қилмоқда.

Совет кишилари, бутун прогрессив инсоният Л. И. Брежневнинг Владивостокда АҚШ президенти Ж. Форд билан, Рамбуеда Франция президенти В. Жискар д'Эстэн билан учрашувлари, шунингдек, Германия Федератив Республикасининг канцлери Г. Шмидт ва Буюк Британия Бош министри Г. Вильсон билан Москвада олиб борилган музокаралари якунларини мамнуният билан кутиб олдилар.

Сўнгги уч йил мобайнида Москвада ва Вашингтонда бўлиб ўтган юксак доирадаги Совет-Америка учрашувлари ва унинг якунлари, томонлар имзолаган битимлар, «Қўшма ахборот» СССР билан АҚШ ўртасидаги тинчлик муносабатларини ривожлантириш ишида катта ижобий силжишга олиб келди. Ҳар иккала мамлакат халқларининг ва бутун инсониятнинг манфаатлари йўлида кенг кўламда ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантириш учун мустаҳкам замин ва реал имконият яратди.

Владивосток музокаралари натижасида СССР билан АҚШ ўртасида стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисида узоқ муддатга (1975—1985 йилларга) мўлжалланган битим тузилди ва бу битимни яқин вақт ичида тайёрлаб, уни 1975 йилда имзолаш ҳақида бамаслаҳат фикрлашиб, келишиб олинди. АҚШ СССР билан ҳарбий соҳада тенглик принципини расмий суратда эътироф этди.

Шу тариқа стратегик ҳужум қуроллари учун муайян бир чегара белгилашнинг ўзиёқ, ядро қуролини бундан буён қисқартиш ва ялпи тинчликни таъминлаш учун қулай шарт-шароитлар вужудга келтиради. Бу хайрли ишни амалга оширишда ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШга қиладиган навбатдаги визити ғоят муҳим роль ўйнайди. Ҳозир ҳар иккала томон мазкур визитнинг Совет-Америка муносабатлари учун, ялпи тинчликнинг тақдири учун катта аҳамиятга эга эканлигини тўла равишда англаган ҳолда унга тайёргарлик кўрмоқда.

Шуни ҳам айтиш керакки, иқтисодий ва савдо ишларида АҚШдаги ҳарбий-саноат комплекс монополияларининг СССРга нисбатан камситувчи практика қўлланишга уринишлари туфайли иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий алоқалар ҳамон нормал изга тушгани йўқ. Табиийки, бу масала Вашингтонда бўлажак юксак доирадаги Совет-Америка учрашувининг мавзуларидан бири бўлади.

Тинчликни сақлаш ва кескинликни юмшатишни бутун дунёга ёйиш, уни муқаррар тус олдириш — халқларнинг муштарак иши, муқаддас мақсадидир. Бу мақсадни рўёбга чиқариш учун кураш эса биринчидан, ўз территориясининг ҳажми, аҳолиси қанча эканлигидан қатъий назар, барча давлатларнинг куч-ғайрати, ақл-идроки ва хоҳиш-иродасини бирлаштиришни; иккинчидан, тинчлик учун бўлган демократик ҳаракатни янада чуқурлаштириш ва ривожлантиришни, халқаро ҳаётда рўй берган позитив силжишларни қўллаб-қувватлашга қодир бўлган барча ижтимоий-сиёсий кучларни тағин ҳам активлаштиришни тақозо этади. Шуни назарда тутиб, **КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет Иттифоқи ҳукумати дунё халқларига, барча мамлакатларнинг парламентлари ва халқларига мурожаат этиб,** уларни хатарли «совуқ уруш» сиёсатини абадий барҳам топтиришга, бошқа халқлар ва давлатларнинг ички ишларига аралашиш тўхтатилишига, бутун куч-қудратни инсониятнинг тинч келажагига ишонч муҳитини вужудга келтириш, ер юзида мустаҳкам ва узоқ давом этадиган тинчликни таъминлаш учун сарфлашга чақирди.

СИФАТЛИ ВА МЎЛ-КЎЛ ЕМ-ХАШАК ЖАМҒАРАЙЛИК

Бу йил ёғингарчилик кам бўлганлиги ва сув танқислиги туфайли ем-хашак жамғаришда қийинчиликлар содир бўлмоқда. Каттагина майдонлардаги табиий ўтлар қуриб қолди. Суғориладиган ерларда ем-хашак экинларини сув билан таъмин этишда анчагина қийинчиликларни енгишга тўғри келмоқда.

Бундай шароитда ҳар бир қишлоқ меҳнатчиси ем-хашак запасини тўлдириш учун резервларни ва имкониятларни қидириб топиши талаб этилади. Имконияти бор бўлган хўжаликлар беда, маккажўхори, илдизмевали экинлар майдонини кенгайтирмоқдалар. Аралаш ем-хашак экишдан кенг фойдаланилаётир. Кўпгина колхоз ва совхозларда эртаги сабзавот, картошка ва кузги арпа ўриб олингач бўшаган майдонларга такрорий экин сифатида маккажўхори экилади. Бу тадбир табиий ўтлардан жамғариладиган ҳашак ўрнини бир мунча тўлдириш имкониятини беради.

Ўрим пайтида ва молларни озиқлантириш жараёнида ем-хашакнинг нобуд бўлишига, исрофгарчиликка йўл қўймаслик ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Маълумки, бизнинг областимизда сенаж, силос ва хашак тайёрлаш — чорвачилик озуқа балансида асосий ўринни эгаллайди. Бу хилдаги тўйимли озуқалар қанчалик мўл-кўл ва сифатли тайёрланса чорвачиликка бўладиган сарф-харажатларни шунчалик камайтириш, чорвани ем-хашак билан етарли таъминлаш мумкин бўлади.

Қуйидаги мақолада шрали ем-хашак тайёрлашни тўғри йўлга қўйиш ва бу соҳада амалий тадбирларни қандай тадбиқ этиш ҳақида сўз юритилади.

Маълумки, ҳар бир озуқанинг тўйимлилиги ва хушхўрлиги энг аввало унинг сифатига боғлиқдир. Бунда биз фақатгина ем-хашакнинг кимёвий таркиби, миқдори (протаин, ёғ, клечатка, БЭВ)нигина эмас, балки физик хусусияти ва масалан, таъми, ҳиди, намлилиги ва бошқа ҳолатларини ҳам ҳисобга олишимиз керак. Агар ем сифатсиз тайёрланган бўлса, табиийки, у кўплаб, ҳатто 1,5—2 баробардан ортиқ сарф бўлинишига йўл қўйилади. Бунда етиштириладиган чорвачилик маҳсулотининг ҳар бир единицасига сарф бўладиган озуқа назарда тутилмоқда.

Областдаги баъзи бир хўжаликларда ем-хашак тайёрлаш технологиясига яхши риоя қилинмаслиги туфайли унинг сифати пасайиб кетмоқда. Айниқса, сенаж ва силос бостиришда ана шундай ҳолат рўй бераётир. Сенаж ва силос бостириш муддати чўзиб юборилса ва кўк масса яхшилаб шиббаланмаса ана шундай ҳолат юз беради.

Айниқса, сенаж бостириш ва тайёрлаш технологиясининг бузилиши аянчли оқибатга олиб келади. Сенаж силосдан тубдан фарқ қилади ва у бир қатор афзалликка эгадир. Сенажда ачиш жараёни унчалик билинмайди. Шунинг учун ундаги озуқа элементлари деярли тўла сақланади. Чорва моллари сенаж билан боқилганда маҳсулдорлиги 10—13 процент ва ундан кўпроқ ортади. Сарф-харажат кам бўлади. Сигирлар ва ғунажинларнинг рационига сифатли ем-хашак киритилса насл бериши ортади. Калинин районидаги Куйбишев номли колхозда олиб борилаётган ишлар бунга мисолдир. Бу ерда сенаж барча технология талаблари асосида тайёрланади. Шунинг учун ҳам моллар бундай сенажни иштаҳа билан, нушхурдга чиқармасдан ейди. Бу ерда кам ҳаражат қилиб юқори маҳсулдорликка эришмоқдалар. 5 ой давомида сут соғиб олиш колхозда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 16 тонна кўпайди. Насл олиш ҳам сезиларли даражада ортди. Ҳар 100 сигирдан бузоқ олиш 14 таданга кўпайди.

Бу йил хўжаликда ҳозирнинг ўзидаёқ 1100 тонна юқори сифатли сенаж бостириб қўйилди. Ильич номли колхоз, «Назарбек» совхози ҳамда Оржоникидзе районидаги «Коммунист», «Қизил Ўзбекистон» колхозлари, «Красний водопад» экспериментал тажриба хўжалигида ҳам озуқанинг бу тури тез ва соз тайёрланмоқда.

Сенаж тайёрлашда қандай технология талабларига риоя қилиш керак?

Аввало массанинг намлилиги 50—60 процентга келтирилиши, сенаж бостириш тез (1—2 кун ичида) амалга оширилиши; бетонлаштирилган траншеяларга бостирилган сенаж яхшилаб шиббаланиб, устига полиэтилен плёнка ёпилиб, 30—40 сантиметргача қалинликдаги тупроқ билан зичлаб беркитилиши зарур.

Агар хўжаликда катта сенаж иншоотлари бўлса, у ҳолда сенаж бостириш муддатини уч кунгача узайтириш мумкин. Бунда кунига 1,5 метр қалинликдаги сенаж массаси бостирилиб, мустаҳкам қилиб, шиббаланиб беркитилиши шарт.

Агар сенаж бостирилгач, у яхшилаб шиббаланмаса, ораларига ҳаво кириб қолиб сенаж массаси қизийди, ҳарорат 50 даражагача кўтарилиб сифати бузилади. Бунга асло йўл қўйиб бўлмайди.

Силос ва, айниқса, сенаж тайёрлаш технологияси бузилганида массада ёғ кислотаси билан биргаликда кўплаб заҳарли моддалар, ҳатто ўта заҳарли моддалар тўпланиб қолиши мумкин. Буни «ботулизм токсинаси» деб юритилади.

Озуқа сифати паст бўлгач моллар уни иштаҳа билан емайди, бунинг устига сут ва сут маҳсулотларининг сифати пасайиб кетади. Бу ҳол чорвани урчитиб кўпайтириш, соғлом бузоқ олиш ва яхши сақлаш имкониятини бермайди.

Лекин шунга қарамасдан айрим колхоз ва совхозларда сенаж ва силос тайёрлаш технологиясининг бузилишига йўл қўйилмоқда.

Масалан, Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхозда траншеяларга сенаж бостириш муддати ўн беш кунга чўзиб юборилган. Шу райондаги «Қорасув» совхозида эса ўн кун давомида сенаж бостирилган. Бунда шуни ҳам айтиш керакки, беда массаси зич жойланмаган. Гап шундаки, сенаж бостириладиган траншеянинг ўзи юза бўлиб, чуқурлиги атиги 1,2 метрни ташкил этади. Яхшилаб шиббаланмаганлиги ва пухта беркитилмаганлиги учун ҳозирнинг ўзидаёқ айрим жойлар ҳаво кирганлиги туфайли қизиб сифати бузилмоқда. Бу ерда ўтган йили ҳам сенаж тайёрлашда ана шундай камчиликка йўл қўйилган эди. Тошкент область ветеринария лабораторияси маълумотлари ана шундан гувоҳлик беради. Текшириб кўрилганида сенаж массасида 1,4 процент ёғ кислотаси борлиги аниқланди. Шунинг учун ҳам бу хўжаликда шу йилнинг беш ойи мобайнида ҳар 100 бош сигирдан 25 тадан бузоқ олинган холос. Ўтган йили ҳам сигирлардан бузоқ олишда паст кўрсаткичга эришилган эди. Ҳар 100 бош сигирдан 60 тадан бузоқ олинган эди.

Ёки бўлмаса Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхозни олиб кўрайлик. Ўтган йили бу хўжаликда сенаж массасида нам юқори даражада бўлган, технологиянинг бошқа қоидалари ҳам бузилган. Натижада бир килограмм беда сенажи тўйимлилиги 0,18 озуқа единицасини ташкил этган. Норма бўйича эса 0,30 бўлиши керак эди. Сенаж массасида 1,5 процентдан ошиқ ёғ кислотаси, аниқланган. Бу мутлақо йўл қўйиб бўлмайдиган ҳолатдир.

Бу йил ҳам Ленин номли колхозда сенаж бостириш технологиясининг бузилишига йўл қўйилаётир. Траншеяларга 80 процентдан ортиқ намликдаги масса бостирилмоқда. Нормадаги бир-икки кун ўрнига сенаж бостириш ва уни ҳаво кирмайдиган қилиб шиббалаб бекитиш муддати 5—7 кундан ортиққа чўзиб юборилаётир. Сенаж иншоотлари яхши тайёрлаб қўйилмаган. Бетон плиталардаги тешиклар цементланмаган. Демак, сенаж массасини герметик ҳолатда сақлаш учун шароит йўқ. Бунинг устига траншеялар жуда майда, чуқурлиги 1,5 метрга етади холос.

Оҳангарон районидаги Серго номли совхозда битта траншеяга 10 кун давомида сенаж бостирилган. Шунинг учун ҳам бостирилган сенажнинг бир қисми ҳаддан ташқари нам ҳолатда бўлса, бир қисми қуриб қолган. Маълумки, қуруқ масса шиббаланганда яхши зичланмайди, пружинага ўхшаб чўзилади, демак, орасида ҳаво қолиб кетади.

Шу райондаги «Олмалиқ» совхозида эса сенаж бостирилган ўралар 7 майдан 27 майгача бекитилмаган. Кўриниб турибдики, бундай ҳолатда тайёрланган сенаж, албатта, сифатли бўлиб чиқмайди.

Шунинг учун ҳам Оҳангарон район партия комитетининг бюроси бу масалани махсус муҳокама қилиб, сенаж тайёрлаш технологиясининг бузилишига йўл қўйганлиги учун ҳар икки совхоз директорлари Комилов ва Варасов ўртоқларга нисбатан жиддий чора кўриб, жуда тўғри иш қилди.

Яна такрор айтамизки, ем-хашак тайёрлаш технологиясига қатъий риоя қилингандагина юқори сифатли сенаж, силос ва пичан олиш мумкин. Шунинг учун ҳам бу масала хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари, колхозлар, совхозлар ва районларнинг партия ташкилотлари доимий диққат марказида бўлиши керак.

Ш. АКМАЛХОНОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги чорвачилик илмий-текшириш институтининг директори.

В. ДАЛАКЬЯН,
қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати.

П. КАБАЧКОВ,
Тошкент область халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

СОФИЯ

Болгариядаги Благоевград округида В. И. Ленин билан Г. Димитровга ҳайкал ўрнатилди. Баланд мармар тошга ўрнатилган бронза композицияда В. И. Ленин билан Г. Димитровнинг 1921 йилда Коминтернинг 3-конгрессидаги учрашуви тасвирланган.

ЛОНДОН

«Форстер, Намибиядан жўнаб қол», «Намибияда зўравонлик тўхтатилсин» — Англия пойтахти аҳолисининг Лондонда ана шу шиор остида намойиши бўлиб ўтди.

БОНН

Германия Федератив Республикасида 1974 йилда 2.741.728 та жиноят қайд қилинди. Жиноятчилик аввалги йилга қараганда 7,1 процент кўпайган.

ПХЕНЬЯН

Корея Халқ Демократик Республикасида энг йирик Ренсон оғир машинасозлик заводи олти йиллик планни муддатидан бир ярим йил илгари бажарди. Заводнинг ялпи маҳсулоти 1970 йилга нисбатан икки баравар кўпайди. Завод ўн хилдан кўпроқ турли маркадаги станоклар, металлургия, кончилик, химия ва машинасозлик саноати учун ускуналар ишлаб чиқаради.

ВАШИНГТОН

Ҳарбий-саноат комплекси деб аталадиган комплексга кирадиган 25 та йирик Америка корпорацияси 1974 йилнинг кейинги олти ойи мобайнида ажнабий давлатларга карийб 1,5 миллиард долларлик қурол-яроғ сотди. АҚШ конгресси вакиллар палатасининг аъзоси Лес Эспин шу ҳақда гапирди.

БУЭНОС-АЙРЕС

Охирги ўтказилган рўйхат маълумотларига қараганда, Уругвайнинг аҳолиси ҳозирги вақтда 2 миллион 763 минг кишидан иборат.

АНҚАРА

Туркия ҳукумати мамлакат миллий хавфсизлик кенгашининг тавсиясига биноан Анқара, Истамбул, Адан ва Ичел вилоятларидаги фавқулодда ҳолатни 4 июндан яна бир ойга чўзишга қарор қилди. Туркиянинг бу вилоятларида фавқулодда ҳолат бултур ёзда Кипрдаги воқеалар муносабати билан жорий этилган эди.

ҚУРОЛЛАНИШ ПОЙГАСИНИ ТЎХТАТИШГА, ҚУРОЛСИЗЛАНИШГА ДАЪВАТ

СТОКГОЛЬМ, 3 июнь. ТАСС мухбири Т. Коновалов хабар қилади: Бу ерда жаҳон тинчлик кенгаши Президиумининг сессияси ўз ишини тамомлади. Сессия ишида жаҳон тинчлик кенгаши президиумининг аъзолари, таниқли жамоат ва сиёсий арбоблар, кўпгина халқаро ташкилотларнинг вакиллари иштирок этдилар. Дунёдаги 60 дан ортиқ мамлакатдан вакил бўлиб келган сессия қатнашчилари қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун оммавий жамоатчилик ҳаракатини кенгайтириш жуда зарурлигини таъкидладилар.

Сессияда дунёдаги барча тинчликсевар кучларга хитобнома қабул қилинди. Хитобномада қуролланиш пойгасини тўхтатишга, халқаро кескинликни юмшатишни муқаррар тус олдиришга, бутун дунёда мустаҳкам тинчликни таъминлашга даъват этилган.

Сессия жаҳон тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг вазифалари тўғрисида программавий ҳужжат қабул қилди.

Вьетнам халқига йўлланган мактубда сессия қатнашчилари тинч қурилиш билан машғул бўлган вьетнам халқига доимо мададкор эканликларини яна бир бор таъкидладилар.

Португалия революцион кенгашига ва муваққат ҳукуматига йўлланган мактубда барча қитъаларнинг тинчликсевар кучлари португал халқи билан бирдам эканлиги изҳор қилинди.

Сессия қатнашчилари фашистлар зиндонида азоб чекиб ётган Чили Компартиясининг бош секретари Луис Корваланга телеграмма йўлладилар. Улар Луис Корваланни унга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлиги билан табрикладилар.

Жаҳон тинчлик кенгаши Президиумининг қарорига биноан, жаҳон тинчлик кенгашининг маданият соҳасидаги мукофоти атоқли совет ёзувчиси М. А. Шолоховга берилди. Финляндия президенти У. Кекконен, Кипр президенти Архиепископ Макариос, Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат, ВДР ҳукумати, ЖВР муваққат революцион ҳукумати, БМТнинг апартеид масалалари билан шуғулланувчи махсус комитети, мустамлакачиликни тугатиш комитети Фредерик Жолио Кюри номидаги «Тинчлик олтин медали» билан мукофотланди.

Анна Зегерс, Долорес Ибаррури, Густа Фучиковалар жаҳон тинчлик кенгаши президиумининг фахрий аъзолари қилиб сайландилар.

ПОРТУГАЛИЯДА УЧРАШУВЛАР

ЛИССАБОН, 3 июнь. (ТАСС). В. В. Николаева-Терешкова янги демократик Португалиянинг ҳаёти билан танишишни давом эттирмоқда. Кеча у авиация музейини бориб кўрди, бу музей экспонатлари Португалияда ҳавода парвоз қилиш тарихи тўғрисида ҳикоя қилади.

Жаҳонда биринчи космонавт аёл музей фахрий меҳмонлар китобида қолдирган ёзувида Португалиянинг ҳозирги авиаторларини табриклади. В. В. Николаева-Терешкова ҳарбий ҳаво кучларининг Лиссабондаги базасини ҳам бориб кўрди, бу ерда унинг шарафига тушлик-зиёфат берилди.

В. В. Николаева-Терешкова бугун Лиссабон университети медицина факультетининг студентлари билан учрашди ва кейин Португалия пойтахтининг муниципалитетида қабул қилинди.

ИСРОИЛ ЭКСПАНСИОНИСТЛАРИНИНГ БЕБОШЛИГИ

ПАРИЖ, 3 июнь. (ТАСС). Францияда чиқадиган «Монд» газетаси Исроилдаги ўз мухбирининг мақоласини босиб чиқарди. Бу мақолада Исроил агрессорларининг босиб олган Араб территориясидаги янги бебошликлари тўғрисида маълумотлар келтирилган.

ЧССР. Млада-Болеслав шаҳридаги автозавод конвейеридан ҳар икки-уч минутда енгил автомобиль тушмоқда. «Шкода» муҳри босилган бу корхонанинг енгил автомобиллари жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида катта қизиқиш билан харид қилиб олинмоқда. Суратда: «Шкода» автомобилларини жўнатиш пайти.

ЧТК—ТАСС фотоси.

САЙЛОВОЛДИ ТАДБИРЛАРИ

Яқинда Чирчиқ шаҳридаги бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, агитпункт мудирлари ва ўринбосарлари, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари раҳбарларининг семинари бўлиб ўтди.

Семинарда шаҳар партия комитетининг секретари Н. Савченко «Сайловолди ишларининг ҳозирги босқичида агитатор кадрларнинг вазифалари» темасида лекция ўқиди.

Шаҳар партия комитетининг лектори В. Голубев эса КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг немис-фашистлар устидан қозонилган Ғалабанинг 30 йиллиги муносабати билан Кремль саройида сўзлаган нутқини сайловчилар ўртасида тушунтириш тўғрисида гапирди.

Семинарда маиший хизмат кўрсатиш корхоналари раҳбарлари агитаторларнинг саволларига жавоб бердилар.

СССР АҲОЛИСИ

«Статистика» нашриёти СССР Марказий статистика бошқармаси тайёрлаган «СССР аҳолиси (сони, состави ва ҳаракати) 1973» номли статистик тўпламни босмадан чиқарди.

Статистик тўпламда аҳолининг сони ва состави тўғрисидаги маълумотлар бор. Республикалар, иқтисодий районлар, ўлкалар ва областлар бўйича асосий статистика материаллари берилган. 1973 йилги айрим кўрсаткичлар дунёнинг баъзи мамлакатларидаги шундай кўрсаткичлар билан таққосланган.

(ТАСС).

Мазкур ҳужжатда совет халқининг хоҳиш-иродаси, унинг миллий ва интернационал мақсад-манфаатлари бир бутун ҳолда уйғунлаштирилиб, бошқа халқлар ва давлатлар билан биргаликда урушни инсоният ҳаётидан соқит қилиш ва тинчликни таъминлашга қаратилган бир қатор реал ва конструктив талаблар илгари сурилди.

Бу талабларнинг энг муҳимлари: **биринчидан**, турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини халқаро муносабатлар практикасида тўла-тўкис ва ҳар томонлама қарор топтириш; **иккинчидан** — халқаро кескинликни юмшатиш жараёни муқаррарлигини таъминлаш; **учинчидан**, ҳамма тур ва типдаги қурол-яроғлар пойгасини чеклаш ва тўхтатиш, ялпи ва тўла қуролсизланиш сари муттасил олға силжиш; **тўртинчидан**, ҳар бир халқнинг мустақиллик ва тенг хавфсизликка бўлган ҳуқуқини сўзсиз тан олиш ва эътироф қилиш шароитида мавжуд уруш хавфи манбаларини тугатиш; **бешинчидан**, давлатлар ўртасида хавфсизлик ва тенг ҳуқуқли ҳамкорликнинг маҳаллий ва ялпи системасини вужудга келтириш; **олтинчидан**,— жаҳон сиёсатида барча мамлакат ва халқларнинг самарали, тенг ҳуқуқли иштирок этишининг реал гарантияларини таъминлаш, янги мустамлакачиликни ва у ёки бу мамлакатларнинг бирон бир тарзда камситилишини тугатиш; **еттинчидан**,— потенциал агрессорлар, авантюра ва қурол ўқталиш ишқибозлари ҳамма жойда кескин зарбага учрайдиган ҳамда хавфсизлик ва тинч келажакка ишонч амалда барча мамлакатлар ва халқларнинг мулки бўлиб қоладиган халқаро иқлимни вужудга келтиришга эришишдан иборат.

Бу талаблар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг принципларига ва турли социал системалардаги давлатларнинг раҳбарлари имзолаган турли битимлар ва декларацияларда эълон қилинган принципларга мувофиқдир.

Маълумки, иқтисодий алоқалар халқаро муносабатларнинг муҳим соҳасидир. Бу муносабатларни ўзаро манфаатдорлик асосларда ривожлантириш Совет Иттифоқи ташқи иқтисодий сиёсатининг интернационал принципларидан биридир. КПСС ва Совет давлати бу принципга изчиллик билан амал қилиб, капиталистик дунё мамлакатлари билан тенг манфаатдорлик негизида иқтисодий, савдо-сотиқ алоқаларини кучайтирмоқда. Оқибатда 1974 йилда совет ташқи савдосининг обороти 40 миллиард сўмга етиб, шу жумладан Ғарбий Европа мамлакатлари билан савдо алоқалари 9 миллиард 623 миллион сўмни ташкил этганлигини айтиб ўтишнинг ўзи кифоя.

Буларнинг ҳаммаси халқаро майдонда кескинлик тобора юмшаб, икки система ўртасида бевосита конфронтация хавфи камайиб бораётганлигини ва ялпи тинчликни таъминлашдан иборат янги вазият таркиб топаётганлигини кўрсатади. Кескинликнинг ҳозирги юмшатилиши муваққат ҳодиса бўлмай, балки халқаро муносабатларни тубдан қайта қуришнинг бошланишидир. Бироқ, ҳали бу соҳада ҳал этилмаган бир қанча муҳим ва мураккаб проблемалар мавжуд, уларни бартараф этиш талайгина куч ва меҳнат сарфлашни талаб қилади. Уртоқ Л. И. Брежнев Венгрия Социалистик ишчи партиясининг XI съездида сўзлаган нутқида айтганидек: «Кескинликни юмшатиш жараёни, Тинчликни мустаҳкамлаш жараёни — доимо олға ҳаракат қилишни талаб этувчи узлуксиз жараёндир. Бу йўлда тўхтаб қолиш — шу дамгача эришилган натижаларни ҳам хавф остида қолдиришни билдиради».

Тинч-тотув яшаш ленинча интернационал сиёсатнинг ҳаётбахш кучи шундаки, у жаҳонда пишиб етилган сиёсий проблемаларни оқилона ҳал этишнинг янги, реалистик метод ва воситаларини кўрсатиб бермоқда. Европа қитъасини мустаҳкам тинчлик ва ҳамкорлик районига айлантириш совет ташқи сиёсатининг муҳим вазифаларидан биридир. Бинобарин, СССР Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган кенгаш ишининг муваффақиятли якунланишидан ғоят манфаатдордир.

Кенгашнинг ишчанлик ва конструктив тарзда Женевада давом этаётган иккинчи босқичи Европада мустаҳкам тинчлик асосларини, шу қитъадаги давлатлар ўртасида тинчлик ва яхши қўшничилик принципларини белгилаб берувчи муҳим ҳужжатларни ишлаб чиқишни эндиликда ниҳоясига етказмоқда. Кенгашнинг асосий сиёсий ҳужжати лойиҳасини тайёрлашда сезиларли ижобий силжишларга эришилди. Лойиҳада ўз ифодасини топган ўнта принципдан еттитасининг текстлари ҳозирги пайтгача келишиб олинди. Бу принциплар: суверен тенглик, суверенитетга хос бўлган ҳуқуқларни ҳурмат қилиш ҳақида; куч ишлатмаслик ёки куч ишлатиш билан таҳдид қилмаслик; — чегараларнинг даҳлсизлиги ҳақида; — давлатларнинг территориал бутунлиги тўғрисида; — низоларни тинч бартараф қилиш тўғрисида; — ички ишларга аралашмаслик тўғрисида; — инсон ҳуқуқлари ва асосий эркинликларини ҳурмат қилиш тўғрисида.

35 Давлат вакиллари (АҚШ билан Канада биргаликда) иштирок этаётган Женева кенгаши қатнашчилари музокараларнинг яқин орада муваффақиятли якунланишига умид билдириб, кенгаш ишининг учинчи босқичини юксак доирадаги давлат арбоблари иштирокида ўтишини таъкидламоқдалар.

Совет Иттифоқи Европадаги каби Осиёда ҳам тинчлик, хавфсизлик ва халқаро ҳамкорликнинг самарали коллектив системасини вужудга келтиришдан иборат конструктив таклифларни илгари сураётир. Бу билан бизнинг мамлакатимиз қитъада урушларни ва қуролли можароларни, империалистик агрессияни бутунлай йўқотишга интилмоқда, Осиё мамлакатлари билан ўз муносабатларини янада яхшилаш ва кенг ривожлантириш учун ҳамма чораларни кўрмоқда.

Совет Иттифоқи Европа ва Осиёда коллектив хавфсизлик системаси барпо қилишга қаратилган реалистик сиёсатни амалга ошира бориб, сиёсий кескинликни юмшатиш билан бирга ҳарбий кескинликни юмшатиш учун ҳам тинмай курашмоқда. Қуролсизланиш совет ташқи сиёсати интернационал принципларининг таркибий қисмидир. СССР ана шу принципга қатъий амал қилгани ҳолда, оммавий қирғин қуролларининг ҳамма турларини таъқиқлаш ва давлатларнинг ҳарбий бюджетларини қисқартириш ҳақида, ядро қуроллари синовларини батамом тўхтатиш ҳамда қуролсизланиш проблемасига бағишланган жаҳон конференциясини ўтказиш тўғрисида, Марказий Европадаги қуролли кучлар ва қурол-яроғларни қисқартириш ҳақида конструктив таклифларни илгари сураётир. Сўнгги йилларда бу соҳада ҳам муайян муваффақиятларга эришилди.

Маълумки, бизнинг ташқи сиёсатимиз жаҳон миқъёсида синфий кураш ғоят кескинлашиб бораётган бир даврда, халқаро вазиятни соғломлаштиришга қарши чиқаётган кучлар билан муттасил кураш шароитида амалга оширилмоқда. Дарҳақиқат, тинчлик душманлари сира ҳам тинчимаётирлар. Улар инсониятни «совуқ уруш»нинг муз даврига қайтариш ҳамда ер юзида ҳали ҳам сақланиб келаётган кескинлик манбаларини кучайтиришга беҳуда уринмоқдалар. Исроилнинг Яқин Шарқдаги агрессив ҳатти-ҳаракатлари, Чилидаги ҳарбий хунтанинг ўта бебошлиги ва ниҳоят, Хитой раҳбарларининг халқаро кескинликни юмшатишга қарши қаратилган хуружи худди ана шундан далолат беради. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми, шунингдек, Варшава Шартномасининг 20 йиллигига бағишланиб яқинда Москвада бўлиб ўтган тантанали йиғилишда агрессив империалистик доираларнинг кирдикорларига нисбатан доим хушёр туриш, реакцион идеология ва пропагандага қарши изчиллик билан курашишга эътиборни жалб қилинди.

Апрель пленуми қарорида айтилганидек, **«Пленум тўққизинчи беш йиллик планни бажаришдаги муваффақиятларни қайд этиб, партия ташкилотларининг, барча ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг бутун диққат эътиборини беш йилликнинг охирги, якунловчи йили топшириқларини тўла ва ошириб бажаришга қаратиш зарур деб ҳисоблайди, бу эса халқ фаровонлигини оширишда янги катта қадам қўйиш имконини беради ва буюк тинчликсевар Ватанимизнинг халқаро позицияларини янада кўпроқ мустаҳкамлайди».**

З. ИСАМУҲАМЕДОВ.

ОРТИҚОЙНИНГ БАХТИ

Суви жилдираб оқаётган ариқ бўйида бир гуруҳ қизлар тушлик қилишяпти. Транзистордан тарлаётган дилрабо қўшиқ майин шабада қанотида пахтазорга таралади. Ҳув, пайкал бошидаги трактор олдида эса беш-олти қиз газета-журнал ўқишмоқда.

Биз ўша томонга юрдик. Сочларини чамбарак қилиб, устидан дурра тортган, ўрта бўйли, қорачадан келган қиз ўрнидан туриб, бизга пешвоз чиқди. Саломлашдик. Ҳа, бу биз излаган дала қаҳрамони Ортиқой Шералиева эди.

У Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи. Касби — механизатор.

Ортиқой бу йил илғор бригададан қолоқ бригадага бошлиқ этиб тайинланди. У ўзи тенги ўттиз оловқалб қиз билан йил бошидан самарали меҳнат қилди. Экин майдонлари яхлитланиб, 115 гектар ерга экилган барака уруғлари қийғос униб чиқди. Қўшимча ерлар ўзлаштирилди. Ишнинг ҳаммаси механизация билан бажарилмоқда. Янги дала шийпони ишга туширилди. Маданий ҳордиқ олиш яхши ташкил этилган.

Ортиқой — деҳқон қизи. У ўзи меҳнат қилаётган далаларга туташ қишлоқда улғайди. Ёшликдан пахтакорларнинг қувонч ва ташвишларига шерик бўлиб яшади. Ўқишдан бўш вақтларини далада, колхозчилар билан бирга ўтказди. Саккизинчи синфда ўқиётганида машинада пахта тераётган хотин-қизларнинг ишлари ҳақида эшитиб, механизатор бўлиш орзуси туғилди. Кейинчалик, унинг бу орзуси мақсадга айланиб, механизаторлар тайёрлаш курсига ўқишга кирди. Дастлабки йили салкам 100 тонна «оқ олтин» терди. Кейинги йили эса 150 тонна.

Бу оловқалб қизнинг қобилияти, тиришқоқлигини кўрган колхоз раҳбарлари уни янги ташкил этилган комсомол-ёшлар бригадасига бошлиқ қилиб тайинлашди. Ортиқой ишончни оқлади. У бошлиқ бригада аъзолари ўша йили ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтаришди. Кейин Ортиқой яна илғор бригададан қолоқ бригадага ўтиб ишлади...

Йиллар ўтди. Ортиқой ҳаётида ҳам қувончли воқеалар юз бераверди. Ҳамқишлоқлари унга юксак ишонч билдириб, СССР Олий Советига депутат қилиб сайлашди. У Ўзбекистон Ленин комсомолининг XX съездида иштирок этишдек бахтга мушарраф бўлди.

Ортиқой ҳаётидаги бу қувончлар уни янги меҳнат зафарлари сари илҳомлантирди. Қалбида меҳнат ишқи жўш урди. Халқимизда «Ерга муҳаббат — элга муҳаббат» деган ажойиб ҳикмат бор. Ортиқой Шералиева бошлиқ бригада аъзолари ерни ардоқлаб меҳнатда бахт топмоқдалар. Улар беш йилликнинг якунловчи йилида зиммаларига юксак мажбуриятлар олганлар. Ҳар гектар ердан 35 центнердан дурдона етиштиришга аҳд қилганлар.

Н. ОЧИЛОВ.

ҚАРДОШ САНЪАТКОРЛАР КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон Рассомлар союзининг Марказий кўргазма залида очилган беш қардош республика — Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон ва Молдавия рассомлари асарларининг кўргазмаси шаҳримиз маданий ҳаётида рўй берган қизиқарли воқеалардан биридир.

СССР Рассомлар союзи томонидан ташкил этилган бу кўргазма намойиши совет халқлари оиласида гуллаб-яшнаётган, ўтган йили олтин юбилейлари ўтказилган беш қардош республика санъатига бағишланган бўлиб, унда мазкур ўлкаларнинг босиб ўтган ярим асрлик шонли йўли, бугунги бахтиёр ҳаёти ўз ифодасини топган. Расмларда, линогравюраларда, ҳайкалтарошлик ва бошқа хил тасвирий санъат асарларида Молдавиянинг серкўёш далалари, Туркманистон ҳамда Қирғизистоннинг бепоён дашт ва саҳролари, Тожикистоннинг тоғ чўққилари, ўз она ўлкамизнинг пахтазор далалари жонли бўёқлар орқали тасвирлаб берилган. Албатта, янги ҳаёт қуриш учун курашган, истиқболимизни кўзлаб меҳнат қилаётган кишилар бу асарларнинг бош қаҳрамонларидир.

Тожикистон рассомлари асарларига ажратилган бўлим намойиш этилаётган расмларнинг ранг-баранглиги, жозибадорлиги билан томошабинлар эътиборини ўзига жалб этади. Айниқса, А. Раҳимовнинг «Гончин чеварлари» группа портрети, И. Лисиковнинг «Шоир М. Миршакар портрети» асари, М. Абдураҳмонов ва Г. Яраловаанинг «Ер деҳқонга» тарихий полотноси, М. Хушвақтов, Р. Сафаровларнинг табиат манзараларини тасвирлаган расмлари, Р. Азимовнинг «Тожикистон ССР ташкил этилганлигининг эълон қилиниши» линогровюраси ва бошқаларнинг хилма-хил асарлари ёрқин, ўзига хос рангларда жилвалантирилган.

Туркманистон рассомларининг эришган ютуқларини алоҳида таъкидлаш керак. Кекса тасвирий санъаткорлар билан бирга ёш рассомлар ҳам зўр муваффақият билан иштирок этишган. Жумладан, Я. Аннауров, Е. Адамов, А. Хожиев, И. Қиличов ва бошқа санъат усталари асарлари билан ёнма-ён уларнинг Д. Байрамов, М. Мамедов, К. Мирғолимов сингари шогирдларининг ҳам асарлари турибди. Туркман рассомлари замонавий композицияли тематик картиналар яратишда анча олдинлаб кетганлиги кўзга яққол ташланади. К. Мирғалимовнинг «Байрам», А. Омонгелдиевнинг «Ишчилар», М. Мамедовнинг «Тўй» асарлари ҳозирги туркман халқининг меҳнати ва турмушини ёритишга бағишланган бўлиб, мазмунан чуқур, бадиий бақувват расмлардир. Туркманистон рассомларининг бундай муваффақиятларга эришувида, сўзсиз, иқтидорли ва истеъдодли рассом, Туркманистон Рассомлар союзи раиси И. Қиличевнинг хизмати катта.

Молдавия тасвирий санъаткорларининг асарлари бўёқларга рассомона тафаккурнинг сингдирилиши, ҳар бир ранг мазмунни очишга хизмат қилиши билан характерлидир. Улар хилма-хил услублардан фойдаланишган. Ҳар қайси рассом ўзига хос йўл танлаб олган. Баъзилари эса, халқ санъатини ўз асарларида уйғунлаштириш йўлларини қидираётганлиги кўзга ташланади.

Молдавия рассомларига ажратилган бўлимдаги асарлардан, айниқса, О. Орлованинг «Сут соғувчи қиз» портрети, Г. В. Сунгухнинг «Микрорайонлик қизлар» расми, К. Китайкиннинг «Қурилишдан қурилишга» асари, И. В. Вилрунинг «Ер ҳақида баллада» триптихи, Молдавия халқ рассоми, СССР рассомлар Академиясининг мухбир аъзоси И. Григорошенконинг офортлари, М. Пурянинг композициялари ва бошқаларнинг ижодий ишлари томошабинларда катта таассурот қолдиради.

Кўргазмадан турли хил ҳайкалтарошлик асарлари ҳам ўрин олган.

Ўзбекистон рассомлари ўзларининг энг яхши асарлари билан кўргазмада иштирок этишган. Жумладан, У. Тансиқбоевнинг, М. Пашковскаянинг, Ю. Толдикиннинг тасвирий асарлари қўйилган. Асосий ўринни ўзбек аёллари тақдири ҳақида ҳикоя қилувчи расмлар эгаллаган. В. Бурмокиннинг «Бойсунлик мадонна», С. Абдуллаевнинг «Менинг Тошкентим» туркумига кирган «Ёш оналар», Р. Чориевнинг «Қизчанинг туғилиши», Ю. Зорькиннинг «Ёруғликка» асарлари шулар жумласидан. Портрет жанридаги расмлар ичида Р. Чориевнинг «Қ. Башаров портрети», К. Носировнинг «Монументалистлар», Б. Жалоловнинг «А. Юсупов портрети», Р. Аҳмедовнинг «Рассом портрети» асарлари эътиборга сазовор. Кўргазма экспозициясининг асосий қисмини К. Хайдаров, М. Раҳимов, М. Туропов ва бошқа рассомларимиз асарлари ташкил этади.

Қирғизистон полотно усталарининг мўйқалами она диёрнинг гўзал табиати ҳақида, табиатни ўз эркига бўйсундирган одамлар ҳақида (А. Игнатьевнинг «Норин тўсилди») ҳикоя қилади. Биринчи қирғиз коммунистлари тўғрисида ҳикоя қилувчи «Унинг таржимаи ҳоли» асари билан иштирок этган Л. Деймонт кўргазмада муваффақият қозонган. Б. Жумабоев, З. Хабибуллинларнинг чизган табиат манзаралари фақат табиат гўзаллигини акс эттирибгина қолмай, инсоннинг ер тўғрисидаги қайғу ва қувончини ҳам, рассом ўйларини ҳам ўзида мужассамлаштирган. Қирғизистоннинг кекса санъаткори, СССР Давлат мукофоти лауреати Л. Ильин ўзининг оқ-қора рангдаги икки линогравюраси билан қатнашган. Бу асарларнинг қаҳрамонлари Совет Қирғизистонининг меҳнаткашлари, ўз халқининг тўла ҳуқуқли вакиллари бўлган оддий аёллардир.

Ўрта Осиё ва Молдавия рассомлари кўргазмаси томошабинларда унутилмас таассурот қолдирди.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
Э. МУҲАМЕДОВ.

Суратларда: Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Я. Аннауровнинг кўпгина асарлари кўргазмага келган томошабинларда катта таассурот қолдирмоқда. 1962 йилда яратилган бу «30 ёшлилар» картинаси рассомнинг энг яхши асарларидан биридир.

Кўргазмада тошкентлик рассом В. Нечаев ҳам бир қатор асарлари билан қатнашган. Унинг бу асари «Механизатор-бригадир Матчонов» деб аталган.

Т. Одилбеков фотолари.

Спорт

БИРИНЧИ ПАРТИЯ — ҒАЛАБА

Ҳозир шахмат ишқибозларининг диққат-эътибори Югославиянинг Порторож шаҳрига қаратилган. Бу ерда таниқли югослав шахматчиси М. Видмар хотирасига бағишлаб, йирик турнир ўтказилмоқда. Унда жаҳоннинг энг кучли шахматчилари иштирок этаяпти.

Турнирнинг биринчи кунида жаҳон чемпиони Анатолий Карпов Венгрия гроссмейстери Л. Портиш билан учрашди. Л. Портишнинг номи шахмат оламига азалдан маълум. Илгарилари у таниқли шахматчиларни шу жумладан, Анатолий Карповни ҳам бир неча бор мағлубиятга учратган эди. М. Видмар хотирасига бағишлаб ўтказилган ўтган йилги турнирнинг ғолиби ҳам бўлган эди. Бу йил у биринчи партияда жаҳон чемпиони билан юзма-юз келди.

Учрашув тўрт соат давом этди. Ниҳоят 32-юришда Портиш ўзини мағлуб деб ҳисоблади. Шахмат мутахассислари Анатолий Карповнинг ҳар бир юришига юксақ баҳо бердилар.

НОКАУТЛАР КУНИ

Боксчиларнинг Катовице шаҳрида ўтаётган Европа чемпионати қизғин паллага кирмоқда. Медални кўзлаб рингга чиқаётган боксчилар бор куч ва маҳоратларини намойиш қилмоқдалар. Чемпионатнинг иккинчи кунида совет боксчилари яна тўртта ғалабага эришдилар. Ўша куни биринчи бўлиб рингга ёш боксчи Виктор Рибаков чиқди. У ёшларнинг Европа биринчилигида ғолиб чиқиб, кўпчилик эътиборини қозонган эди. Бу гал франциялик тажрибали боксчи Альдо Косентинога қарши курашди.

Учрашув 80 секунд давом этди. Сўнгги дақиқада Виктор Рибаков рақибининг хатосидан моҳирлик билан фойдаланиб, уни нокаутга учратди.

Вячеслав Бодня ва Германия Федератив Республикаси терма командаси аъзоси Харальд Сикст учрашуви ҳам кескин бўлди. Вячеслав ўз тренери Юрий Платонов кўрсатмаларига амал қилиб, бирин-кетин очколар йиға бошлади. Олти минут давомида у Сикстнинг тоза тинкасини қуритиб, сўнг нокаут қилди.

Олимпия ўйинлари ва Европа чемпиони Вячеслав Лемешев маҳорати чемпионатда яққол сезилди. У Румыния чемпиони Николай Кипирог билан бўлган «жанг»да ўзини кўрсатди. Биринчи раундда Лемешев рақибини нокдаунд қилди. Ёш боксчи Кипирог яна дарров ўзини тутиб олиб, «жанг»га киришди. Лекин иккинчи раунднинг ўрталарига келиб, у мўлжалдан тез-тез адаша бошлади. Совет боксчиси бошлаган навбатдаги ҳужумдан сўнг эса Кипирог курашни давом эттира олмади. У нокаутга учраган эди.

Ўша куни командамиз аъзоси Виктор Савченко ҳам Югославия боксчиси Светомир Белич устидан муҳим ғалабани қўлга киритди.

ШАШКАЧИЛАР ФИНИШДА

«Спартак» кўнгилли спорт жамияти Ўзбекистон совети биринчилиги учун Тошкентда ўтказилган баҳсда мамлакатимизнинг кўзга кўринган кўпгина шашкачи аёллари иштирок этдилар. Учрашувнинг сўнгги кунларида кетма-кет ғалабага эришган минсклик Л. Ильина ҳаммадан ўзиб кетиб турнир ғолиби бўлди. Тошкентлик Озода Ахмедова эса 8,5 очко билан иккинчи ўринни эгаллади. Турнир қатнашчиларига дипломлар ва эсдалик совғалари тақдим этилди.

Е. ЧЕРКАССКИЙ.

ДАМ ОЛИШ МАВСУМИДА

Ёзнинг жазирама кунлари бошланмоқда. Бундан буён ўз меҳнат отпускасини турли дам олиш зоналарида ўтказишга отланаётган ишчи ва хизматчилар сони тобора ортаверади. Хўш, меҳнаткашларнинг ёзги дам олиши ва маданий ҳордиқ чиқаришини тўла таъминлаш учун областимиз оромгоҳларида қандай тадбирлар амалга оширилди?

Мухбиримизнинг бу саволига область касаба союзлари Совети секретари С. У. МУҲАММАДЖОНОВА қуйидагича жавоб берди:

Тошкент область касаба союз ташкилотлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб ишчи ва хизматчиларнинг унумли меҳнат қилишлари, намунали дам олишлари ва маданий ҳордиқ чиқаришлари учун барча шароитларни яратиб бермоқдалар. Бу масала область касаба союзлари Совети ва касаба союз комитетлари пленум ҳамда мажлисларида тез-тез муҳокама қилиб турилибди. Кўрилаётган тадбирлар туфайли кейинги пайтда меҳнаткашларни даволаш ва уларнинг дам олишларини яхши ташкил этиш учун сарфланадиган маблағ анча кўпайди, оромгоҳлар, шифобахш масканлар кенгайди.

Бу йил Тошкент шаҳри ва Тошкент области меҳнаткашлари саломатлигини мустаҳкамлаш ҳамда намунали дам олишларини ташкил этиш учун давлат социал страхование бюджетидан салкам 7 миллион сўм сарфланади. Бепул ва имтиёзли йўлланмалар билан 92 мингга яқин киши санаторийларда, дам олиш уйларида ҳордиқ чиқаради, даволанади.

Меҳнаткашларнинг дам олишлари учун зарур шарт-шароитларни яратиб беришда касаба союз ташкилотлари бошқа имкониятларга ҳам эгадирлар. Саноат корхоналари ўз хўжаликлари ҳисобидан жойларда кўплаб дам олиш зоналари, санаторий ва профилакторийлар, спорт базалари ташкил этмоқдалар. 38 та йирик корхона ҳозир Иссиққўл, Чимён, Оқтош, Ангрен, Сирдарё атрофларида ўз дам олиш базаларини яратганлар. Бу йил оромгоҳлар сони 42 тага етказилди. Уларнинг 15 таси 12 кунлик дам олишга, 27 таси эса 12 кунлик ҳамда шанба ва якшанба кунлари дам олишга ихтисослашган. Умуман олганда, корхоналарнинг дам олиш базаларида бу йил 70 мингга яқин киши ҳордиқ чиқаради.

«Узбекшахтострой» трестининг Айрисой воҳасидаги дам олиш базасига кирган кишининг қалби ором олади. База мевали ва манзарали дарахтларга бурканган. Боғлар оралаб ўтган йўлкалар бўйига суҳбатхоналар, қуюқ дарахтзор ўртасида учта дам олиш павильони, икки-уч кишилик кемпинлар, коттежлар қурилган. Трест бинокорлари ўз меҳнат отпускаларини шу сўлим оромгоҳда ўтказиб янги куч билан яна корхоналарига қайтмоқдалар.

«Автомобилист» дам олиш базаси Сирдарё соҳилларига жойлашган. Главташкентстройнинг транспорт бошқармаси ходимлари эрта баҳордан кеч кузгача навбатма-навбат шу ерда дам оладилар. База ҳар сменада 150—160 кишига хизмат қилаяпти. Чкалов номли самолётсозлик заводи, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, қатор бинокорлик ташкилотларининг дам олиш уйлари ҳам меҳмонларни кутиб олишга барвақт ҳозирлаб қўйилган.

Касаба союз ташкилотлари меҳнаткашларнинг дам олишларини уюштиришда турли форма ва методлардан фойдаланмоқдалар. Кейинги пайтда мамлакатимиз бўйлаб сафарлар уюштириш одат тусига кириб боряпти. Бу тадбир ўлка тарихини ўрганишда, дўстлар даврасини кенгайтиришда қўл келмоқда. Ҳадемай, кўплаб ишчи ва хизматчилар янги-янги маршрутлар бўйлаб сафарга отланадилар. Сафар давомида улар қаҳрамон шаҳарлар, йирик саноат марказлари, портлар, тайгалар оралаб қурилаётган янги шаҳарлар билан танишадилар. Ҳозирги пайтда областимиз ташкилотларида 240 та туристик секция ишлаб турибди. Бу секцияларнинг 40 мингга яқин аъзоси бор. Уларнинг сафарларида 350 жамоатчи инструктор ҳамкорлик қиляпти.

Саёҳатларни уюштиришда самолётлар ҳам туристлар хизматида бўлади. Тошкентдан учган самолёт сизни Москва, Ленинград, Таллин, Львов, Қора денгиз бўйи шаҳарлари билан таништириб келади. Йил давомида самолётларда саёҳат қилишда 6 мингга яқин киши иштирок этади. Бу ўтган йилдагига нисбатан анча кўпдир. Денгизлар оша теплоходларда саёҳат қилиш истагини билдираётган кишилар яна ҳам кўпдир. Умуман, экскурсиянинг барча турлари бўйича 1975 йилда салкам 800 минг кишига хизмат кўрсатилади.

Меҳнат отпускаси давомида чет эл сафарларига чиқиш истагини билдирганлар учун ҳам йўл очиқ. Ўтган йили 1348 киши мамлакатимиз оша саёҳатларда иштирок этиб, дунёнинг кўпгина шаҳарларини кўриб келишган эди. Бу йил илғор ишчилар, бинокорлар, пахтакорлар ва бошқа касб вакилларидан 1600 дан ортиқ киши чет эл сафарига чиқади. Тошкент шаҳар ва Тошкент области вакиллари сафар давомида жаҳоннинг 27 мамлакатида бўладилар. Ўрта Ер денгизи бўйлаб Европа, Дунай бўйлаб Франция, Сурия, Жазоир, Италия каби мамлакатлар билан танишадилар.

Областимиздаги оромгоҳлар ҳам марказий курортлардан қолишмайди. Бўстонлиқ ва Паркент зоналаридаги дам олиш масканлари бу йил анча кенгайди. Ўринлар сони «Кумушкон» дам олиш уйида 300, «Бурчмулла»да ва Сўқоқда 80 тага кўпайди. Ёзги павильонлар, чодирли шаҳарчалар қурилди. 12 кунлик дам олишга чиққанларга ҳам, шанба ва якшанба кунлари оила аъзолари билан ҳордиқ чиқаришга отланганларга ҳам барча шароитлар муҳайё қилинмоқда.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ
9 ИЮНДАН БОШЛАБ

„УЛАР ВАТАН УЧУН ЖАНГ ҚИЛДИЛАР“
(2 СЕРИЯ)
НОМЛИ ЯНГИ, КЕНГ ФОРМАТЛИ, РАНГЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ
ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИГА ЧИҚАРАДИ

ФИЛЬМ — МИХАИЛ ШОЛОХОВ РОМАНИ БЎЙИЧА СУРАТГА ОЛИНГАН.
Экранлаштириш муаллифи ва постановкачи режиссёр — СЕРГЕЙ БОНДАРЧУК.
Бош оператор — ВАДИМ ЮСОВ.
Бош рассом — ФЕЛИКС ЯСЮКЕВИЧ.
Композитор — ВЯЧЕСЛАВ ОВЧИННИКОВ.
Овоз оператори — ЮРИЙ МИХАЙЛОВИЧ.

ФИЛЬМДА ВАСИЛИЙ ШУКШИН, ВЯЧЕСЛАВ ТИХОНОВ, ЮРИЙ НИКУЛИН, СЕРГЕЙ БОНДАРЧУК ВА БОШҚА ТАНИҚЛИ АРТИСТЛАР ҚАТНАШАДИЛАР.

КИНОФИЛЬМ — САНЪАТ САРОЙИДА, «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ФЕСТИВАЛЬ» (ёзги) КИНОТЕАТРЛАРДА НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ.

ҲУРМАТЛИ КИНО МУХЛИСЛАРИ!
СИЗНИ БУ ҚИЗИҚАРЛИ ЯНГИ, РАНГЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ ТАМОША ҚИЛИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ.

БУ ЕРДА СПОРТ ИЗЗАТДА

Тошкентдаги 63-ҳунар-техника билим юртини битириб чиққан ёшларни ҳозир республикамизнинг зарбдор қурилишларида учратиш мумкин. Улар ўзлари танлаган касбни яхши эгаллаганликлари билангина эмас, жисмоний бақувватликлари билан ҳам ажралиб турадилар.

1500 га яқин киши таълим оладиган бу билим юртида физкультура ва спорт ишлари намунали йўлга қўйилган. Бўлажак қурувчи ва дурадгорлар, монтажчи ва пайвандчилар, наққош ва бўёқчилар, бошқа касб эгалари турли спорт секцияларида ўзлари севган спорт тури билан шуғулланмоқдалар. Аҳил коллектив ўз кучи билан футбол майдони, иккита волейбол, иккита баскетбол майдончалари, қишки залдан иборат спорт комплексини бунёд этган.

Оммавий физкультура ва соғломлаштириш ишларига ҳам катта эътибор берилади. Билим юртида 500 дан зиёд ГТО нишондори, 650 га яқин оммавий разрядли спортчилар етиштирилди. Ҳар йили уч киши СССР спорт мастери нормасини бажаради.

Билим юрти спортчиларининг раҳбари республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Р. Ҳусанов, СССР спорт мастерлари В. Мин, В. Абдуқодиров, В. Саввинлар ёшларга билим ва маҳоратларини сидқидилдан ўргатмоқдалар.

З. ТУЛАГАНОВА.

БИЛДИРИШ

Тошкент ишчи-деҳқон мухбирлари университети тингловчиларининг навбатдаги машғулоти 6 июнь жума куни ўтказилади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Иккинчи ҳақиқат — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Мажбурий гаров — НАВОИЙ номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун), «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда).

Севги нима? — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (21.00).

Нон ва шоколад — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Афсоналар ҳокитуроб бўлди — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қизлар-оналар — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Иккинчи ҳақиқат — «ФЕСТИВАЛЬ».

Севги нима? — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, №26. ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р—02496. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64634. Б—3489.